

СТАНОВИЩЕ

от доктор Галин Борисов Цоков, професор в Пловдивския университет на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор' в област на висше образование: 1. Педагогически науки; Професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието, докторска програма “Управление на образованието”

Автор: Лъчезар Владимиров Африканов

Тема: “Прилагане на коучинг подходи в развитието на педагогическите екипи”

Научен ръководител: проф. д-р Галин Цоков

1. Общо описание на представените материали

Със заповед. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема “ Прилагане на коучинг подходи в развитието на педагогическите екипи” за придобиване на образователната и научна степен **‘доктор’** в област на висше образование 1. Педагогически науки, Професионално направление Професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието, докторска програма “Управление на образованието” с автор Лъчезар Владимиров Африканов – редовен докторант към катедра „Педагогика и управление на образованието“ при Педагогически факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Представеният от Лъчезар Африканов комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва всички необходими документи. Дисертационният труд е разработен в обем от 201 страници, от които 46 страници приложения и 14 страници ползвана литература. В структурно отношение работата се състои от увод, три глави, заключение, използвана литература, приложения. Списъкът на използваните ресурси се състои от 150 първични източника, 30 заглавия на български, руски и 120 на английски език.

Докторантът е **приложил** 6 броя публикации, по темата на дисертацията.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Избраната от доктората тема е актуална не само за педагогическата теорията и управление на образованието, но и за образователната практиката. Това е така, защото проблемите разработени в дисертацията, са свързани не само с прилагане на актуалните коучинг подходи в развитието на педагогическите екипи, но и с конструирането и апробирането на иновативен обучителен курс насочен към образователни лидери. В този смисъл разработената от Лъчезар Африканов тема е дисертабилна и има своята научна стойност.

3. Познаване на проблема

Авторът познава много добре състоянието на изследвания проблем в науката, оценява критично и творчески литературния материал и прави комплексен анализ на теоретичните постановки.

4. Методика на изследването

Избраната методика на изследване като цяло позволява да се постигане на поставената цел и да се получи адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Като цяло дисертационният труд печели със своите положителни черти, които могат да бъдат обобщени в няколко основни момента:

- Значимост и актуалност на разработения проблем;
- Комплексният анализ на теоретичните постановки за същността и основни характеристики на коучинга и коучинга в училищната организация;
- Задълбоченият анализ на концепцията за изграждане и развитие на екипите в образователната организация;
- Осъществено на много добро ниво емпиричното изследване;
- На основата на добрите теоретичен, количествен и качествен анализи, реализирани в изследването, авторът формулира значими обобщения и препоръки, свързани с изследваната проблематика.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Научните приноси на дисертационното изследване могат да се сведат до следното:

- **Теоретико-научни приноси**

За първи път се прави анализ на съществуващите световни достижения в сферата на коучинга и развитието на екипна ефективност в работата на педагогическите специалисти от гледна точка на възможностите за интегриране в подкрепа на българското училищно образование.

- Реализиран е прецизен анализ на възможностите за използване на коучинг подход при развитие на ефективни екипи от страна на бъдещите и настоящи образователни лидери в българското училищно образование.

- Осъществено е проучване на готовността и нагласите сред бъдещи и настоящи образователни лидери относно възприемането на нов подход към развитие на екипна ефективност.

- **Научно-приложни приноси**

- Конструиран е и е апробиран обучителен курс в областта на коучинг лидерството за нуждите на бъдещи и настоящи училищни лидери в България.

- Изготвен е списък с възможни бъдещи стъпки, които да позволят по-широко навлизане на коучинга в подготовката на образователните лидери.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантът е приложил 6 броя публикации - статии в периодични издания, научни сборници и участие в колективна монография. Броят на публикациите напълно съответстват на изискванията на ПУ и ПФ за публична защита на дисертационния труд и в голяма степен отразяват същността и постигнатите резултати в дисертационното изследване.

8. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата, отразява точно структурата и основните резултати, постигнати в дисертацията.

9. Критични забележки и препоръки

Към дисертационния труд могат да се отправят някои бележки и препоръки:

- Според мен в дисертацията на докторант Африканов има достатъчно разработени иновативни идеи и постигнати резултати, които могат да бъдат популяризирани, чрез издаване на монографичен труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантът Лъчезар Африканов притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Нямам съмнение за плагиатство в представените за рецензиране дисертация и публикации, свързани с нея.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на Лъчезар Африканов в област на висше образование: 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието.

29.08.2021 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Галин Цоков)